

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ОКМОТУНО КАРАЙТУУ
ЖЕРГИЛИКТҮҮ ӨЗ АЛДЫНЧА БАШКАРУУ ЖАНА ЭТИКАЛАР
АРАЛЫК МАМИЛЕЛЕР БОЮНЧА МАМЛЕКЕТТИК АГЕНТТИГИ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ АГЕНТСТВО ПО ДЕЛАМ МЕСТНОГО
САМОУПРАВЛЕНИЯ И МЕЖМУНИЦИПАЛЬСКИХ ОТНОШЕНИЙ
ПРИ ПРАВИТЕЛЬСТВЕ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
ЖЕРГИЛИКТҮҮ ӨЗ АЛДЫНЧА
БАШКАРУУЛАРЫНЫН СОЮЗУ
СОЮЗ МЕСТНЫХ
САМОУПРАВЛЕНИЙ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ӨНҮКТҮРҮҮ САЯСАТ ИНСТИТУТУ
ИНСТИТУТ ПОЛИТИКИ РАЗВИТИЯ
DEVELOPMENT POLICY INSTITUTE

Кыргыз Республикасында жергиликтүү өз алдынча баш- каруунун учурдагы абалы: жергиликтүү жамааттардын өнүгүүсүндөгү **ФИНАНСЫЛЫК МУМКҮНЧҮЛҮКТӨР ЖАНА ЧАКЫРЫКТАР**

ЖАПАРОВ А. У.,
КР ЖК депутаты

Аймактарды өнүктүрүү жана ЖӨБдүн бюджеттик потенциалы

ЖӨБдү децентралдаштыруу

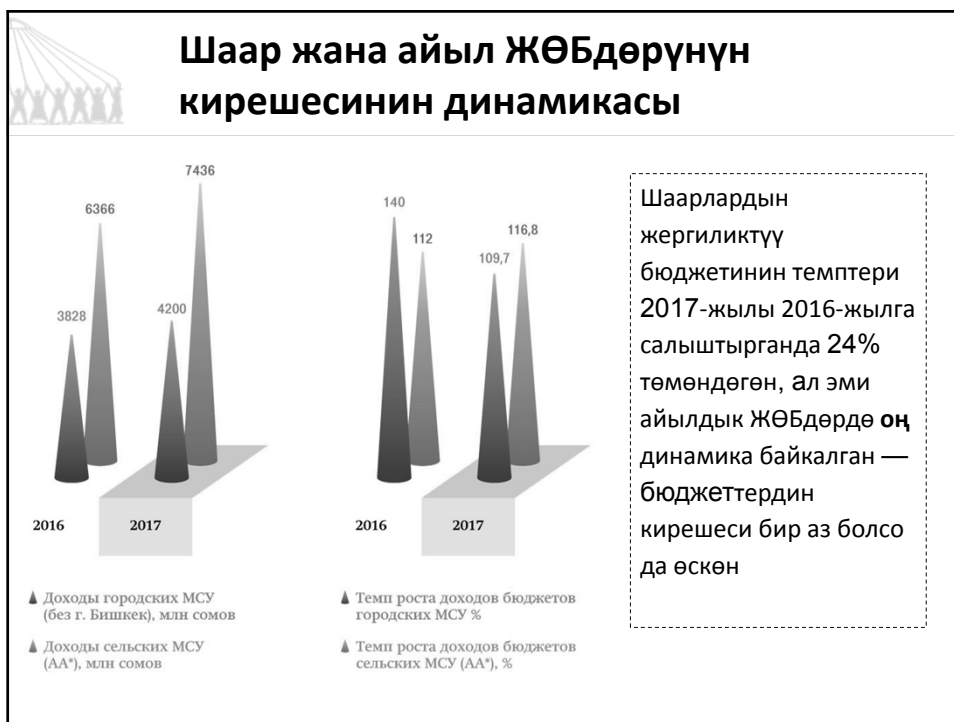
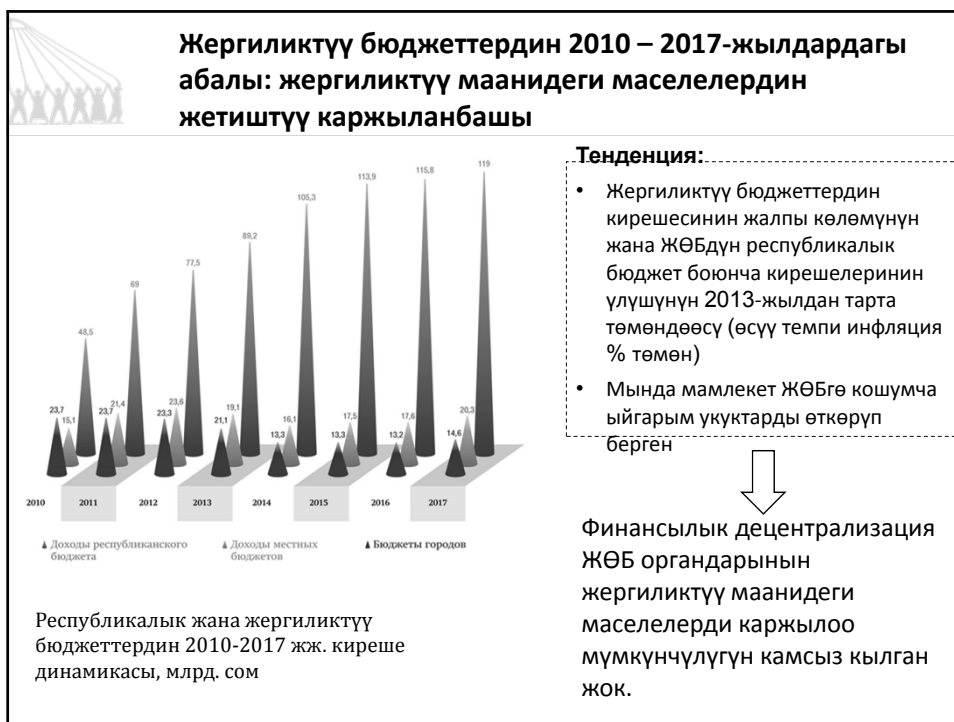
Бюджеттик потенциал

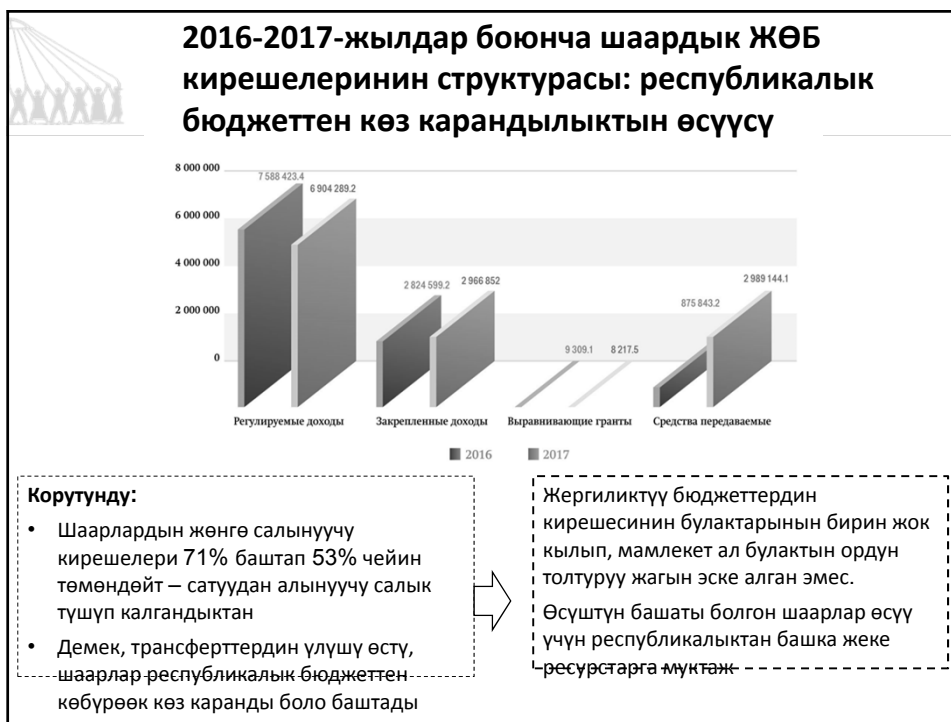
Аймактарды өнүктүрүү боюнча мамлекеттик программаны ишке ашыруудагы негизги фактор катары төмөнкү суроого жооп берет:

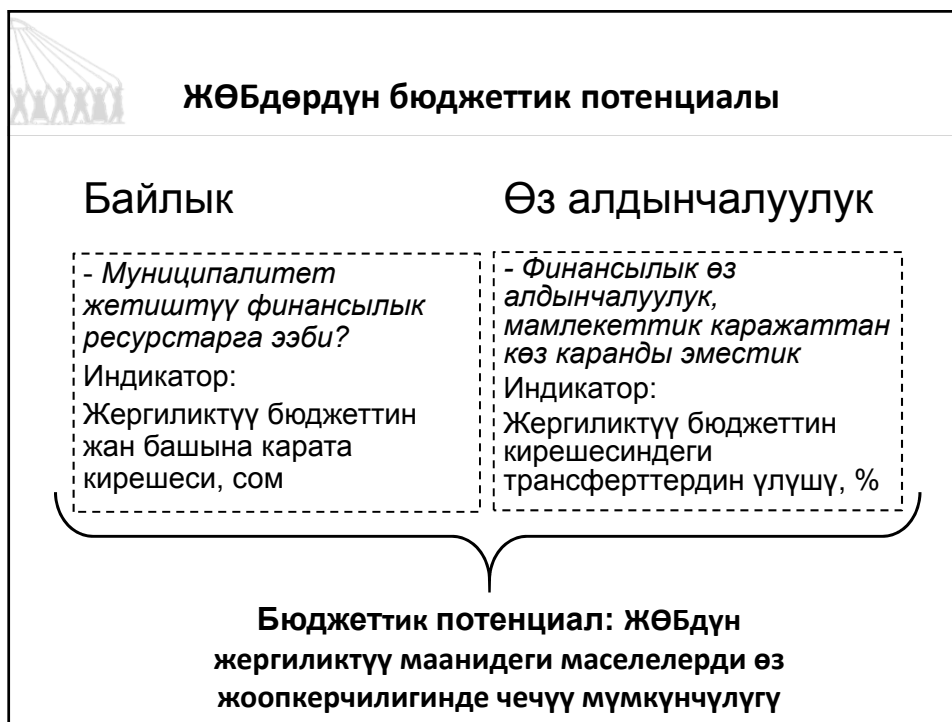
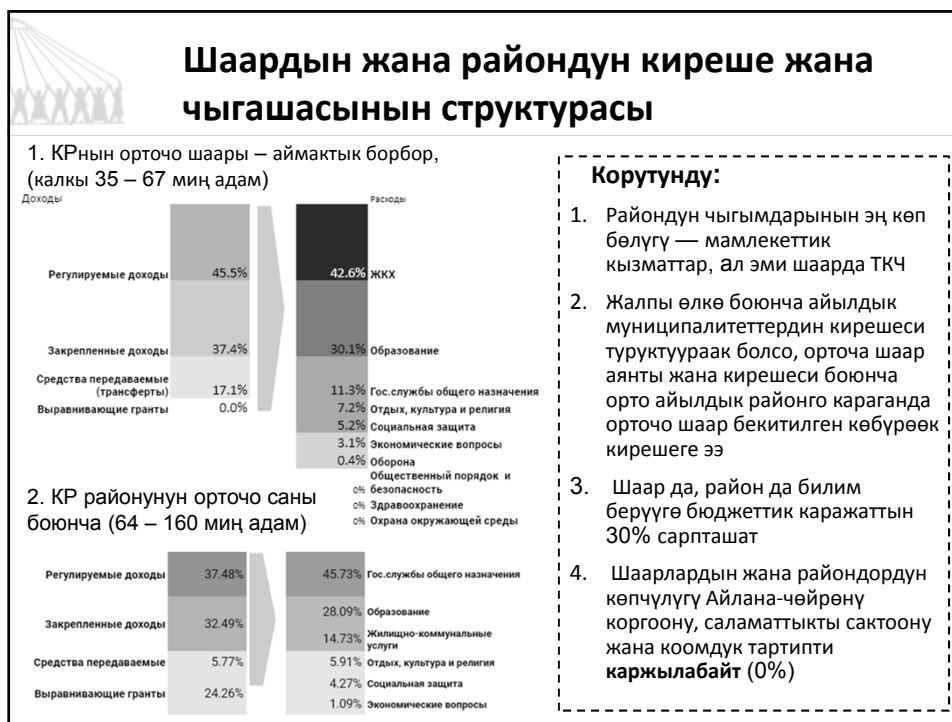
Муниципалитеттер өз алдынча болуп туруп жергиликтүү маанидеги маселелерди чече алабы?

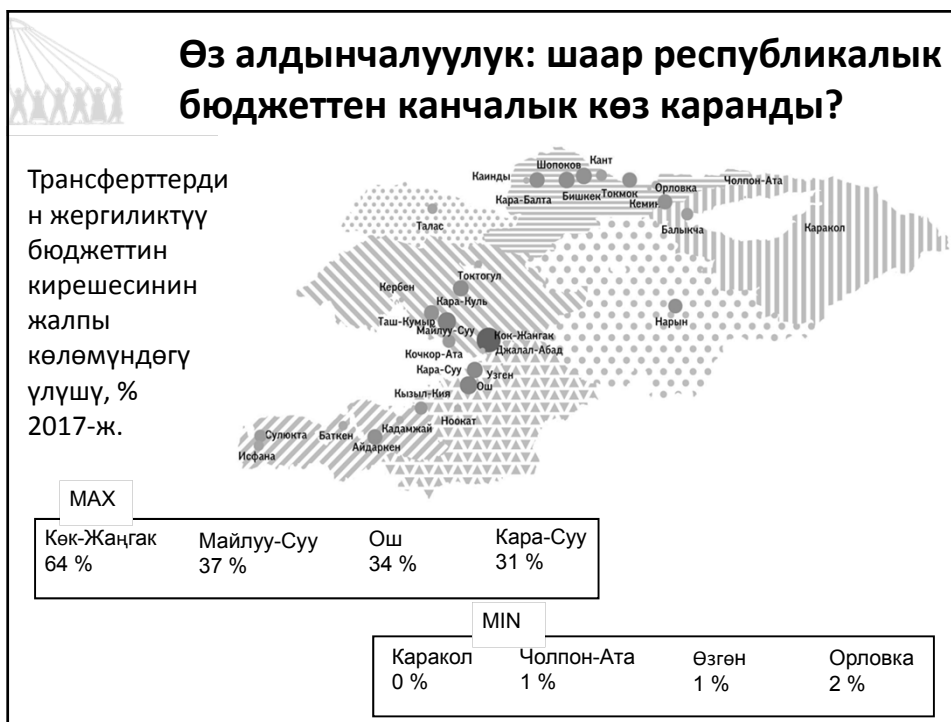
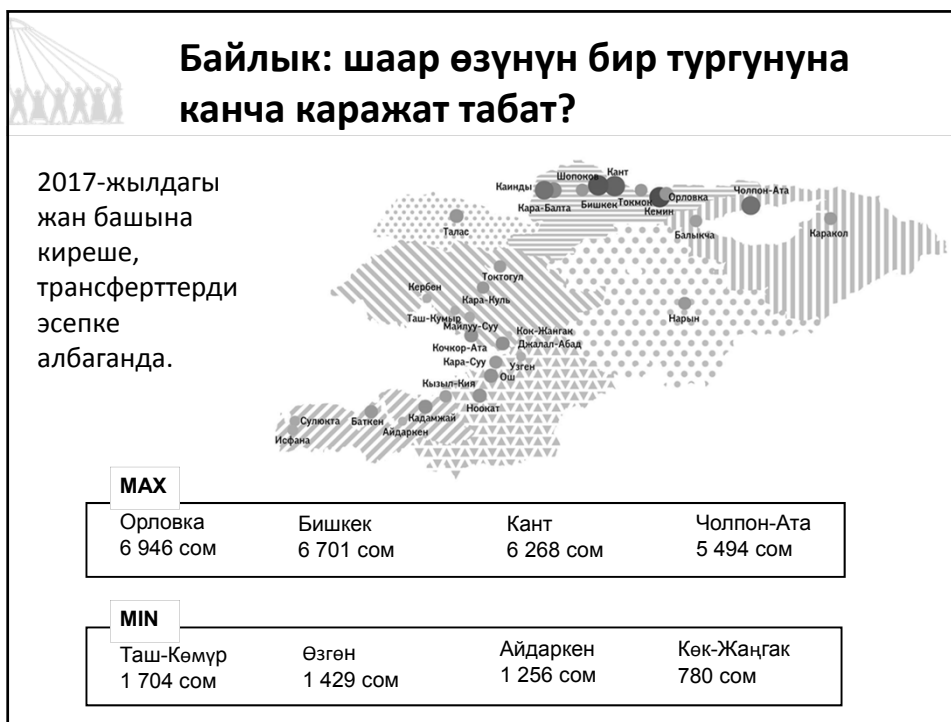
Бул суроого жооп бериш үчүн төмөнкүдөй анализ жасалды:

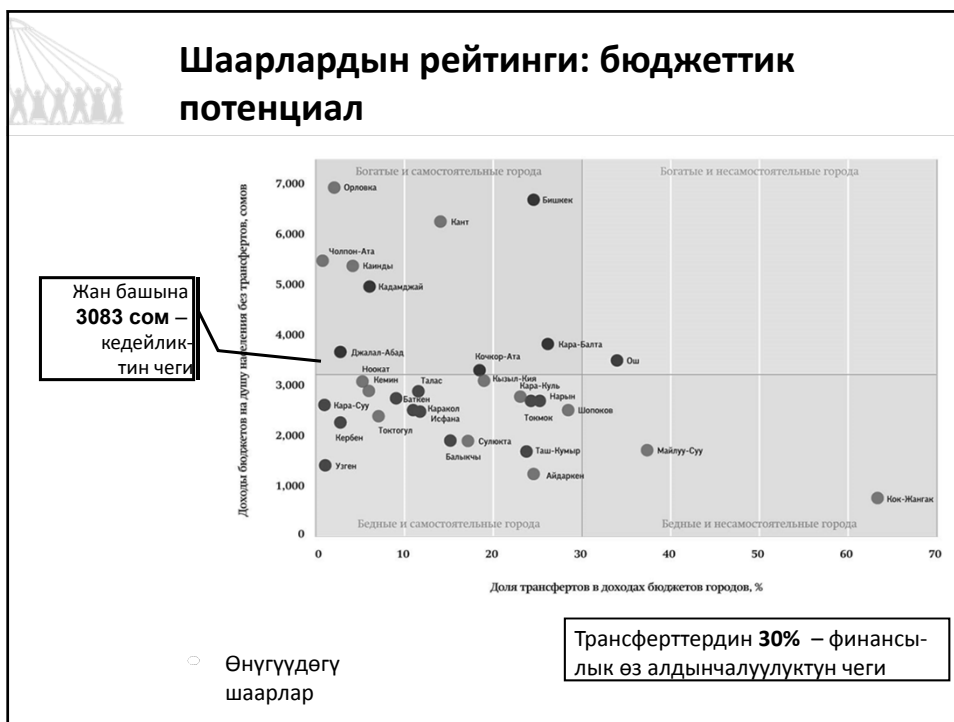
- КР шаар жана айыл муниципалитеттеринин 2016-2017-жылдарга бюджеттери.
- 2010 – 2017-жылдар боюнча бюджет аралык мамилелер

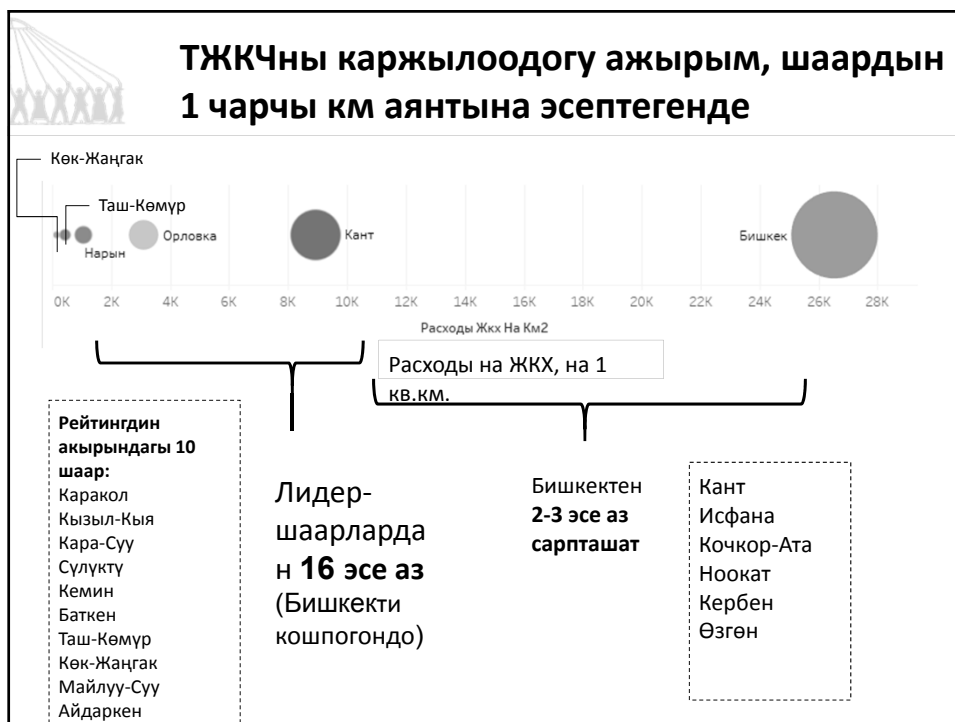
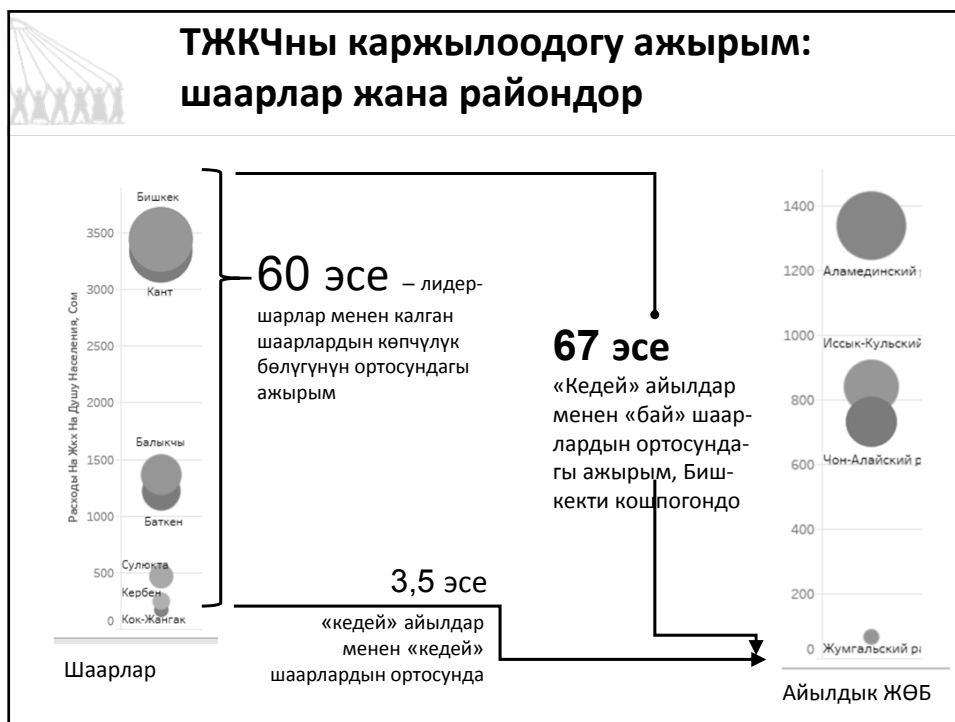

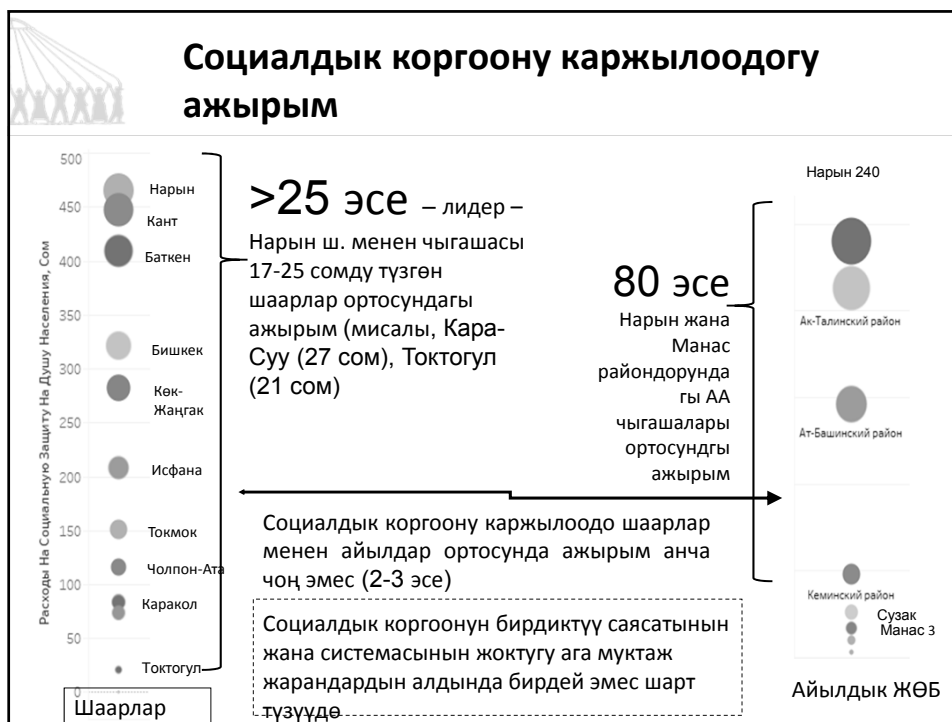

Шаарлар бюджеттик потенциал рейтингинин топтору боюнча

КЕДЕЙ ЖАНА ӨЗ АЛДЫНЧА ЭМЕС ШААРЛАР	КЕДЕЙ ЖАНА ӨЗ АЛДЫНЧА ШААРЛАР	БАЙ ЖАНА ӨЗ АЛДЫНЧА ЭМЕС ШААРЛАР	БАЙ ЖАНА ӨЗ АЛДЫНЧА ШААРЛАР
<p>Майлуу-Суу Көк-Жаңгак</p>	<p>Кемин Талас Кара-Көл Кара-Суу Каракол Баткен Нарын Токтогул Исфана Токмок</p>	<p>Шопоков Кербен Сүлүктү Токтогул Өзгөн Балыкчы Таш-Көмүр Айдаркен</p>	<p>Ош</p> <p>Орловка Бишкек Кант Чолпон-Ата Кайыңды Кадамжай Жалал-Абад Кара-Балта Кызыл-Кыя Кочкор-Ата Ноокат</p>

Айылдык ЖӨБдөргө карата теңдештирүү саясаты

Өнүгүү үчүн
теңдештирүү

Конституциялык
кепилдиктерди
сактоо үчүн
теңдештирүү

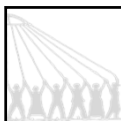
1. Өнүгүү райондору
Өнүгүүнүн башаты болгон шаарлардан тышкары өнүгүү райондорун аныктап алуу керек. Мамлекет бул муниципалитеттерге жергиликтүү маселелерди чечип, өз өнүгүүсүн жетиштүү деңгээлде каржылоосу үчүн кирешенин чоң бөлүгүн калтыра алат. Ошондо өнүгүү райондорундагы АА “бай жана өз алдынчалар” тобуна кире алат.

2. Кайра өндүрүү райондору
Киреше потенциалы төмөн айылдык ЖӨБдөр баары бир трансферттерге муктаж. Социалдык жактан маанилүү жергиликтүү маселелерди каржылоодогу ажырымды кыскартуу зарыл.

КР Жогорку Кеңешине жана Өкмөтүнө сунуштар (1)

1. Өнүгүү райондору менен шаарлар үчүн жана кайра өндүрүү шаарлары үчүн бюджеттик камсыздоону теңдештирүү боюнча түрдүү максаттарды аныктоо.
2. Теңдештирүү максатына жараша капиталдык салымдарды каржылоо схемасын өлкөнүн жана муниципалитеттердин кызыкчылыктарынын балансын эске алуу менен кайра карап чыгуу.
3. Бюджеттик камсыздалуу критерийлерин өсүштүн башаты болгон шаарлар менен иштөөгө аларды кедейлер категориясынан чыгаруу максатында кошуу.
4. Теңдештирүү максатына жараша жарандар жана бизнес үчүн маанилүү кызмат көрсөтүүлөрдү каржылоодогу теңсиздикти кыскартуу чараларын кабыл алуу. (ТЖКЧ – дээрлик 60 эсе, социалдык коргоо – 27 эсе, маданият – 100 эсе).

КР Жогорку Кеңешине жана Өкмөтүнө сунуштар (2)

5. Баткен, Жалал-Абад жана Ош облустарындагы райондук башкаруудагы шаарларда маданиятты жана элдин бош убактысын уюштурууну каржылоого өзгөчө көңүл буруу.
6. Өсүштүн башатына карабастан эң кедей шаарлар - Өзгөн, Балыкчы, Таш-Көмүр, Айдаркен, Майлуу-Суу жана Көк-Жаңгакты кедейликтен чыгаруу боюнча чара көрүү.
7. Мейкиндикти пландоо, социалдык-экономикалык пландоо жана бюджеттик камсыздалуу фактору эске алынган комплекстүү пландоо системасын түзүү чарасын көрүү.